

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Випуск 92

2019

УДК 37
ББК 74

П 78 Проблеми освіти : збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». К., 2019. Вип. 92. 252 с.

У збірнику наукових праць представлено актуальні проблеми вищої освіти в умовах реформування національного освітнього простору. Науковцями обґрунтовано: теоретико-методологічні засади формування креативної особистості майбутнього фахівця у системі професійної освіти; компетентнісні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців; напрями вдосконалення змісту та методів підвищення якості педагогічної підготовки майбутніх учителів на концептуальних засадах «Нової української школи»; взаємозв'язок професійної компетентності особистості сучасного фахівця та розвитку його творчого потенціалу.

Для широкого кола освітян, науковців, усіх, хто цікавиться інноваційними технологіями в освіті.

Збірник входить до Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН від 24.10.2017 № 1413), в яких можуть бути опубліковані результати дисертаційних робіт у галузі педагогіки на здобуття ступенів доктора наук, кандидата наук та доктора філософії.

Головний редактор: Завалевський Ю. І., д-р пед. наук, професор.

Редакційна колегія:

Гончарова Н. О. – канд. пед. наук; Дубасенюк О. А. – д-р пед. наук, професор, почесний академік НАПН України; Євтух М. Б. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Ельбрехт О. М. – д-р пед. наук, доцент; Жалдак М. І. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Ївженко Ю. В. – канд. пед. наук (відповідальний секретар); Клокар Н. І. – д-р пед. наук, професор; Кремінський Б. Г. – д-р пед. наук, доцент; Луговий В. І. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України, перший віце-президент НАПН України; Леута О. І. – д-р філос. наук, професор; Ляшенко О. І. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Олійник В. В. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Польштуржискі Йозеф – доктор хабілітований, доцент, професор Варшавського університету (Полоцьк, Польща); Прокопенко І. Ф. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Радкевич В. О. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Сафонов Ю. М. – д-р екон. наук, професор (заступник головного редактора); Удалова О. Ю. – канд. пед. наук, доцент; Чайковський А. С. – д-р істор. наук, професор.

Відповідальні за випуск: Вознюк О. В., – д-р пед. наук, доцент; Ївженко Ю. В. – канд. пед. наук; Мороз М. О. – канд. пед. наук.

Адреса редколегії: 03035, Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, каб. 319, тел.: (044) 248-23-09, E-mail: p_education@ukr.net

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 22200 – 12100ПР від 08 липня 2016 року.

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
(протокол № 3 від 27 березня 2019 р.)*

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали. Рукописи не повертаються.

© Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти», 2018
© Автори статей

Мілінчук А. О. Роль музично-інструментальної підготовки у становленні професійної майстерності педагога-музиканта.....	72
Мінькович Б. А. Наукові підходи до дослідження проблеми формування готовності вчителя інформатики у процесі впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у старшій загальноосвітній школі.....	77
Онкович Г. В., Криворотенко О. Г. Педагогічна блогодидактика вчителів української мови та літератури.....	82
Опушко Н. Р. Інформатизація освіти – світові та вітчизняні тенденції.....	88
Орлова О. А. Особистісне самовдосконалення в контексті розвитку професійної компетентності сучасного педагогічного працівника.....	96
Очеретяний А. В. Роль менталітету студентів при формуванні життєвих цінностей у закладах вищої освіти США.....	101
Павленко В. В. Розвиток креативності учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва.....	106
Піддубна О. М. Живопис у розвитку творчих здібностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва.....	111
Попиченко С.С. Психологічні засади підготовки майбутніх фахівців до впровадження інноваційних технологій дошкільної освіти.....	115
Ремінна Л. О. Використання методу театралізованого навчання у процесі викладання іноземних мов.....	121
Рябошапка О. В. Моральний компонент у системі професійної підготовки майбутнього вихователя...	125
Савчук П. Н. Хімічна складова сучасної природознавчої освіти у початковій школі.....	129
Самойленко О. А. Концепція неформальної освіти дорослих у Словацькій Республіці.....	135
Свиридюк О. В. Інноваційні методи викладання англійської мови на немовних спеціальностях ЗВО .	142

Ключевые слова: обучение в течение жизни, обучение шириной в жизнь, образование взрослых, неформальное образование взрослых.

Samoilenko O. A. Conception of non-formal adult education in the Slovak Republic

The analysis of EU normative documents convinces that at the state level in most countries the sphere of adult education is acknowledged in its three forms - formal, non-formal and informal. Adult non-formal education is a semantic and priority form of continuing education in the member states of the European Union, including the Slovak Republic. The author analyzes the normative provision of non-formal adult education in Slovakia, identifies the stages of its formation and development, and the specifics of functioning. The content of the public activities (Association of Adult Education Institutions in the Slovak Republic (AIVD SR), the Association of Third-Level Universities (ASUTV), the Association of Career Coaches and Consultants (ALKP), the Association of Employers and Professional Organizations of the Slovak Republic (AZZZ SR) NGO Development Platform (MVRO), Slovak Employers' Association (RUZ), Slovak Academic Lifelong Learning Association (SAACV), Slovak Academic Association for International Cooperation (SAAIC), Career Development Association (ZAPKPRK) and state (SAAIC), the National Agency for Erasmus +) of adult non-formal adult education, the idea that informal adult education in Slovakia is a socio-cultural phenomenon that reflects the growing need for adults to receive and provide a variety of educational services. An overview of forms of adult non-formal education in the Slovak Republic has revealed a pattern: all of them are aimed at building equal partnerships between the teacher and the adult learner, resulting in the latter acquire the competencies he needs. The specificity of non-formal adult education in Slovakia is determined by its task: the search and inclusion of new mechanisms for funding education, expanding the spectrum and sources of funding, consolidating resource provision; development of innovative teaching methods, counseling systems and centers of educational consulting; formation of a new system for evaluating the knowledge gained; Approximation of education to home - widespread use of information educational technologies, development of the system of distance learning.

Keywords: lifelong learning, widespread learning, adult education and training, adult non-formal education.

УДК 378.016.811.111

О. В. Свиридюк,

кандидат педагогічних наук, доцент

(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань)

zov2380@gmail.com

ORCID 0000-0003-3954-397X

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
НА НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЯХ ЗВО**

У статті доведено актуальність пошуку інноваційних методів викладання англійської мови на немовних спеціальностях ЗВО. Обґрунтовано поняття підходу, методу та техніки, які взаємно і ієрархічно пов'язані. Проаналізовано найпопулярніші методи викладання англійської мови, а саме «граматичний переклад», «комунікативний метод» та «завдання, орієнтоване на навчання та викладання». Представлено зміст, переваги та недоліки інноваційних методів викладання англійської мови. Автор дійшов висновку, що метод «завдання, орієнтоване на навчання та викладання» є найефективнішим та найоптимальнішим для розвитку комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей ЗВО.

Ключові слова: комунікативний, граматичний переклад, навчання, підхід, техніка, комунікація, завдання.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Рух України у бік Євроінтеграції визначає і шлях освіти. Вивчення іноземних мов завжди займало значне місце у підготовці фахівців різних спеціальностей. Нині вже практично не звучить питання вивчати чи ні іноземну мову. Без сумнівів знання однієї, а то і більше іноземних мов є необхідністю сьогодення. Формально, вивчення іноземної мови починається з дошкільної ланки, пронизує всю шкільну і є обов'язковим у вищій освіті. Можна помітити стійку динаміку росту зі сторони неформального вивчення іноземної мови. Навчання відбувається у різноманітних мовних центрах, на курсах іноземних мов, з репетиторами або в Інтернет –просторі. Варто зауважити, якщо кілька десятиліть тому в основній більшості підкреслювалось володіння іноземною мовою зі словником чи без словника, маючи на увазі в основному вміння успішно працювати з словником при перекладі іншомовних текстів. То нині, пращодавці під володінням іноземною мовою розглядають, що фахівець має достатній рівень підготовки з усіх видів мовленнєвої діяльності, а головне, щоб міг спілкуватись з іноземцями на професійному рівні. Тому фахівці з викладання іноземних мов змушені шукати нові методи до викладання іноземних мов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких розглядалися аспекти цієї проблеми і на яких обґрунтовується автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Нові підходи та методи навчання іноземних мов завжди у полі уваги як українських так і зарубіжних науковців Й. Берман, І. Бім, І. Зимньої, Г. Китайгородської, О. Леонтьєва, Є. Пасова, Е. Шубіна тощо. Велику роль у становленні та

розвитку активних методів навчання відіграли роботи Л. Виготського, Д. Ельконіна, А. Леонтьєва, В. Давидова, А. Смолкіна, А. Вербицького, В. Ефімова, В. Комарова тощо.

Та все ж, незважаючи на значну кількість праць науковців практиків, питання вибору найефективніших методів навчання для забезпечення усного мовлення у процесі вивчення іноземної мови особливо у студентів немовних спеціальностей залишається відкритим для доопрацювань, розвитку та дискусій на конференціях.

Метою статті ми вбачаємо в аналізі найпопулярніших методів навчання іноземних мов, а саме «граматичний переклад», «комунікативний метод» та «завдання орієнтоване на навчання та викладання» з метою визначення найефективнішого та найоптимальнішого для розвитку комунікативної компетентності у студентів немовних спеціальностей ЗВО.

Виклад основного матеріалу дослідження і перспективи подальших розвідок цього напрямку. Найперше, варто коротко обгрунтувати поняття підходу, методу та техніки, які взаємно і ієрархічно пов'язані. Підхід є найбільш абстрактним з усіх трьох концепцій і відноситься до мовних, психо- та соціолінгвістичних принципів підкреслюючи методи і техніки. Власне, у кожного викладача є якісь теоретичні принципи як основа для методів та прийомів. Техніка, з іншої сторони найвужча з усіх трьох; це лише одна складова для використання в аудиторії. Методи знаходяться між підходами і техніками, просто посередники між теорією (підходом) і аудиторною практикою (технікою). Деякі методи можуть включати ряд технік.

На думку вітчизняних і зарубіжних науковців, термін «метод» має два основних значення: певний шлях до мети та досягнення результату. Сучасний етап характеризується ретельним відбором методів навчання іноземних мов. Особливий акцент сьогодні робиться на сучасних інформаційних технологіях і актуальних тенденціях. Існує своєрідний підбір найбільш ефективних методів, прийомів і засобів під час підготовки фахівців у різних галузях.

Найважливішою метою є формування вторинної мовної особистості. Студентам необхідно прийняти нову мову до принципово нового рівня. Для цього важливо відокремити її від рідної мови, щоб уникнути помилок у сприйнятті. Під час вибору інноваційних методів враховуються наступні критерії: створення комфортної та сприятливої атмосфери для студента, сприяння природному інтересу і бажанню вивчити нову іноземну мову; залучення емоцій, почуттів, переживань у навчальному процесі, стимулювання словесних, письмових та творчих здібностей; використання когнітивного підходу в навчальному процесі. Різні форми роботи допоможуть досягти цих цілей. Практичний досвід дозволяє зробити висновок, що особистість та інтереси студента безпосередньо впливають на якість розуміння іноземної мови. Для цього важливо використовувати різні методики та засоби навчання. До кінця ХХ століття в педагогіці зібралось багато цікавих і ефективних методів і підходів. Вчені збагатили методику викладання іноземних мов, тому вона стала складною і багатогранною наукою.

На нашу думку, варто більш детально зупинитись на змісті, перевагах та недоліках кожного з методів. «Метод традиційного або граматичного перекладу» був застосований для вивчення латинської та грецької граматики з ХVІІ по ХХ ст. Цей метод був досить поширений для вивчення англійської мови, хоча до кінця століття був помічений рух до «прямого методу». Навіть сьогодні, незважаючи на застарілість, в деяких країнах він використовується, оскільки по-перше деякі викладачі продовжують використовувати його, через те що вони не хочуть змінювати свій підхід до викладання, так і навчальна література побудована на цьому методі.

Принципи граматичного перекладу. Найбільш відповідні принципи цього методу можна підсумувати наступним чином [1;2]:

1) Він наголошує на вивченні і перекладі письмової мови, яка вважається переважаючи розмовною мовою.

2) Успішні учні – це ті, хто перекладає з однієї мови на іншу, причому вони не можуть спілкуватися усно.

3) Читання та письмо є основними мовними навичками.

4) Вчителі відіграють авторитарну роль в аудиторії. Переважає взаємодія між вчителем-учнем.

5) Студенти повинні вивчити граматичні правила відкрито і вивести їх у додатки до вправ.

6) Студенти повинні знати дієслівні сполучення та інші граматичні парадигми.

7) Основною одиницею викладання є речення.

8) Рідна мова студента є всередині навчання і використовується для порівняння з мовою вивчення.

9) Основні техніки, які застосовуються при методі граматичного перекладу. Метод граматичного перекладу зосереджується на навчанні граматики англійської мови за допомогою представлення правил разом з деякими винятками та лексичним мінімумом перекладеним на рідну мову. Переклад вважається найважливішим заняттям в аудиторії. Основний план звичайного уроку включає представлення граматичного правила, за яким слідує лексичний мінімум і, нарешті, переклади окремих текстів [3]. Інші види діяльності: відповіді на питання по тексту; студенти шукають антоніми і синоніми до слів з тексту; лексичний мінімум формується з текстів для читання і вивчається на пам'ять; складаються речення з новими словами; написання творів на дану тему.

До основних недоліків граматичного перекладу відносять [4]: відсутність врахування сучасного використання мови. Граматичні зразки, форми і приклади в колі уваги; деякі визначення та пояснення часто є некогерентними через їх гетерогенні критерії.

У 1960-1970 роках сформувався гуманістичний підхід до навчання. Відповідно до нього, процес навчання зосереджений безпосередньо на індивідуальності студента. Залучення його інтересів і потреб сприяє більш швидкому вивченню іноземних мов. Створення ігрових ситуацій з урахуванням індивідуальних особливостей людини. У гуманістичному підході особистість вчителя стає менш важливою.

Гуманістичний підхід призвів до формування ряду альтернативних методів навчання. Їхньою метою було вивчення іноземної мови, формування мовленнєво-письмових навичок.

Гуманістичний підхід врешті-решт призвів до формування комунікативного підходу, на якому ґрунтується весь процес навчання. У традиційному методі граматичного перекладу мовні навички не формуються. Студент здатний читати та перекладати різні тексти на високому рівні, але не в змозі застосувати знання іноземної мови в реальних життєвих ситуаціях. Комунікативний підхід дозволяє використовувати граматичні знання у вигляді володіння мовними та письмовими навичками. Одним з ключових завдань є збагачення лексики. Однак нові слова повинні зберігатися не тільки в пасивному, але і в активному вигляді. Іншими словами, студент повинен не тільки знати переклад слова, але й вміти використовувати його в мові або в письмовому вигляді власних текстів. Як просту вправу можна відзначити розвиток навичок спонтанних групових діалогів. Студенти діляться на пари і намагаються спілкуватися на різні теми. Зазвичай викладач контролює бесіду або допомагає з основними питаннями. Під час вивчення нових слів використовуються вправи з картинками. На них написані нові слова, а потім вони перемішуються. Один студент малює картку і намагається пояснити значення іноземного слова, щоб інші могли здогадатися. Ця вправа дозволяє «відчувати» нові слова і запам'ятовувати ситуації, в яких вони використовуються правильно.

На певному етапі можуть бути впроваджені в процес навчання різні фільми англійською мовою. Студентам задають питання, відповіді на які слід ідентифікувати безпосередньо з переглянутого відео. В межах комунікативного підходу майже немає простого читання та перекладу текстів. Найчастіше викладачі організують групове обговорення. Один з варіантів – це творчі відповіді на питання про вивчений матеріал. Вчителі відходять від традиційних граматичних і перекладацьких занять. Вони використовують різні методики і об'єднують їх один з одним для досягнення бажаного результату. Студенти використовують знання граматики для формування навичок спілкування. Вправи включають прослуховування, читання, письмо та інше.

Акт спілкування в комунікативному підході є основною одиницею комунікаційної діяльності, що відіграє важливу роль у розвитку іноземних мов. Студент повинен вміти спілкуватися новою мовою. У навчанні необхідно приділяти достатньо уваги формуванню мовленнєвих навичок і розвитку комунікативної компетентності. Зв'язок завжди супроводжується рядом умов для забезпечення результату: індивідуальні особливості кожної людини; фокус на мовлення; функціональність; контекстність; новизна. З урахуванням цих умов можна говорити про спілкування. В іншому випадку доцільність спілкування буде відкритою для допиту. При вивченні цих питань необхідно вирішувати. Виконується розвиток лексико-мовленнєвих навичок використання спеціальних вправ. Е.І. Пассов та інші науковці говорили про доцільність умовних мовних вправ [5]. Їх можна розділити на кілька підвидів: імітативна (вираження думки по зразку); заміна (вибір відповідних зразків у значенні); трансформація (змінити зразки для передачі іншої інформації); самовідтворення (студент самостійно робить пропозиції для висловлювання). Студенти поступово проходять різні етапи розвитку власних навичок. У майбутньому їм необхідно розвивати діалог самостійно, використовуючи набуті навички. Як ти? Що ви робили вдома? Які теми ви розглядали раніше? Аналогічна ситуація виникає і під час розробки нового матеріалу. Учитель повинен регулярно задавати питання з вивченої теми, пропонуючи кожному слухачеві свою відповідь. Завдяки цьому вирішуються дві основні проблеми: засвоєння нового словника. Розвитку мовних навичок сприяє комунікація. Забезпечуючи новизну, функціональність та контекстуальність, вона дозволяють формувати мовлення та мислення. На думку багатьох експертів, розвиток діалогічного і монологічного мовлення має бути спонтанним. Для цього запропонували відповісти на питання або поговорити на різні теми без підготовки. Комунікативний підхід – стратегія, що моделює спілкування, спрямована на створення психологічної та мовної готовності до спілкування, на свідоме осмислення матеріалу і способів дій з ним [5]. Комунікативний метод спрямований на одночасний розвиток основних мовних навичок (усного та писемного мовлення, граматики, читання і сприйняття на слух або аудіювання) в процесі живого, невимушеного спілкування [6]. Навчити студентів спілкуватися мовою - ось головне завдання викладача. Лексика, граматичні структури, вирази чужої мови підносяться студенту в контексті реальної, емоційно забарвленої ситуації, яка сприяє швидкому і міцному запам'ятовуванню досліджуваного матеріалу. Комунікативний метод передбачає руйнування психологічного бар'єру між викладачем і студентом. А коли люди перестають відчувати «дистанцію» між собою і викладачем, коли їм цікаво, весело і приємно з ним спілкуватися – їм простіше почати розмовляти чужою мовою.

Однією з альтернатив може стати – метод навчання, заснований на виконанні завдань без традиційного підготовчого пояснення і тренування мовного явища. Цей метод можна назвати «дзеркальним відображенням» традиційної схеми, і не тільки в частині послідовності роботи з мовним матеріалом, але і в принципі його відбору, представлення та організації.

В англо-американській літературі він отримав назву Task Based Learning and Teaching, або в перекладі на українську мову «навчання та викладання на основі завдань». У цьому методі, який ми будемо розглядати далі, мова виступає не як вправа, а як інструмент виконання завдання, тобто є інструментом досягнення мети (як і в реальному спілкуванні: мова – засіб комунікації). Цей метод відображає природний процес засвоєння мови: спочатку ми відчуваємо потребу сказати щось, потім намагаємося це сказати, потім говоримо і намагаємося зробити свою мову кращою [7].

Мова для нас спочатку постає цілісним явищем, а потім виокремлює його складові: лексику, граматику та ін. Мета викладача – створити можливість для використання англійської мови. Цього можна домогтися, тільки відійшовши від тотальної зосередженості на формах і структурах.

У традиційній методиці зазвичай після знайомства з новим лексичним або граматичним матеріалом відбувається його «відпрацювання». А при виконанні завдань в форматі представленого нами методу навчаються використовувати мову як єдине ціле, не замислюючись про тренування конкретних явищ.

Такий метод аж ніяк не означає повної неухаги до правильності мовного матеріалу і відсутність допомоги з боку викладача, але тут робота з мовним матеріалом лише супроводжує виконання завдання. Наприклад, традиційна рольова гра, яка найчастіше на занятті затівається як діалог, не є завданням в форматі методу «навчання та викладання на основі завдання», якщо тільки не має своїм результатом досягнення будь-якої домовленості чи вирішення конкретного завдання.

Завдання в форматі розглянутого нами методу є вид діяльності, при якому досліджувана мова використовується з комунікативною метою для досягнення якогось результату [8:23]. Це робочий план для студентів, завдання сконцентровані на змісті, а не на формі, мають відповідний рівень складності і забезпечують активну роль студентів. При їх виконанні задіяні всі знання і вміння студентів з англійської мови, потрібна участь усіх їхніх розумових процесів (відбір, класифікація, упорядкування, оцінка).

Будь-яке завдання, розроблене за методом «навчання та викладання на основі завдання», засноване на наявності «пробілу», який необхідно заповнити. Перший вид «пробілу» – пропуск інформації (передача інформації від однієї людини до іншої), наприклад, групова робота по відновленню пропущеної частини інформації. Другий – пропуск аргументу (використання висловлювання за допомогою узагальнення, практичне міркування, поняття взаємин), наприклад, вправа на вибір кращого варіанта дії за допомогою діалогу, обговорення. Ще один вид – пробіл думки (поділитися думкою, почуттями, ставленням з якоюсь значущою темою), наприклад, дискусія на соціальну тему.

Результати виконання таких завдань не мають прямого відношення до мовних явищ. Навчання мови здійснюється в процесі спілкування і взаємодії учнів. Мова засвоюється не як набір мовних явищ, а в своєму «соціальному контексті», тобто асоціюється з ситуацією спілкування, в якій ті чи інші лексичні і граматичні одиниці типово вживаються його носіями. Ситуації в рамках виконання проектів за методом «навчання та викладання на основі завдань» виникають в процесі комунікації природно і дійсно є ситуаціями реального спілкування, а не псевдокомунікативними, створеними навмисно з навчальною метою.

Саме тому стадія створення мовного висловлювання в цій технології перенесена в самий початок: мовне висловлювання створюється без опори на пояснення і повторення, як в процесі спілкування. Студент сконцентрований на змісті висловлювання, а не на його формі. Навчання за допомогою спілкування забезпечує особисту залученість (оскільки учасники говорять те, що вважають за потрібне, значущим), а це неодмінна умова мотивації до вивчення англійської мови та «половина успіху». Метод «навчання та викладання на основі завдань» дає учням теж повну свободу у виборі мовних засобів для виконання завдання. У викладача повинна завжди бути можливість вибрати завдання і поміняти його в ході справи. А оцінювати виконання завдання повинні самі студенти. Ще одна істотна перевага методу «навчання та викладання на основі завдань» полягає в тому, що студенти можуть застосувати фактичні знання з різних галузей [9].

Ще одна істотна перевага методу «навчання та викладання на основі завдань» полягає в тому, що студенти можуть застосувати фактичні знання з різних галузей, які вони отримали на рідній мові, у мовлення англійською мовою. Специфікою цієї технології є також використання автентичних матеріалів (взятих з реального життя, а не спеціально створених в навчальних цілях). До одного з недоліків цього методу багато методистів відносять істотний «нахил» у бік говоріння. Можливо, для тих, хто тільки почав вивчення англійської мови, цей метод не підходить, оскільки вони більше націлені на пізнання мовних явищ, а метод «навчання та викладання на основі завдань» – на «вихід» (мовне висловлювання).

Найбільш спірним моментом цього методу є питання про те, коли доцільніше проводити оцінювання результату (на основному етапі або під час роботи з мовним оформленням тексту), і які критерії оцінки (адже для різних завдань, які виконуються в одному ланцюжку, вони різні). Головне – це оцінювати виконання комунікативного завдання, а не правильність використання мовного матеріалу, як це буває в традиційній методиці. Можна припустити, що подібне зміщення акценту знімає певні психологічні труднощі учнів, яких зазвичай стримує підсвідомий страх зробити помилку в процесі мовлення англійською мовою, забезпечуючи, таким чином, успішність його вивчення. Саме з цих причин метод «навчання та викладання на основі завдання» став популярним засобом розвитку швидкості розмовної мови і вмотивованої впевненості.

Цілеспрямоване і систематичне використання представленого вище методу при викладанні англійської мови сприяє вдосконаленню вмінь студентів в усній і письмовій мові, розширенню їхнього кругозору, розвитку комунікативних навичок, стимулює студентів бути діяльними, розвиває у них інтерес, уяву, творчі здібності, самостійність і розкриває їх власні потенційні можливості.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок цього напрямку. Отже, інноваційні методи істотно збагачують і урізноманітнюють викладання англійської мови. На зміну монотонної роботи приходить інтелектуальний творчий пошук, в процесі якого формується особистість нового типу, активна і цілеспрямована, орієнтована на постійну самоосвіту і розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Larsen-Freeman, D. 1986. Teaching and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press.

2. Richards, J.C. and T.S. Rodgers. 1986. Approaches and Methods in Language Teaching. A description and analysis. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Stern, H.H. 1983. Fundamental Concepts of Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 453 p.
4. Roulet, E. 1972. Linguistic Theory, Linguistic Description and Language Teaching. London: Longman.
5. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению [Текст]. М. Просвещение, 1991. 223 с.
6. Мильруд Р.П., Максимова И.Р. Современные концептуальные принципы коммуникативного обучения ИЯ. // Иностранные языки в школе, №4, 2000. С. 8.
7. Task-based learning (TBL). URL: https://www.slideshare.net/hulyagulek1993/task-based-language-teaching-tblt?qid=0a9130ce-54bf-4774-9781-cd9cdf5425a2&v=&b=&from_search=1
8. Цаликова И. К. Технология Task-Based Teaching and Learning на занятиях по иностранному языку / И. К. Цаликова, Е. А. Юринова, С. В. Пахотина. // Иностранный язык как часть профессиональной подготовки. – Тюмень. – 2016. Вып. 3. – С.69-74.
9. Willis J. A Framework for task-based learning. Harlow: Longman, 1996.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Larsen-Freeman D. 1986. Teaching and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press.
2. Richards J.C. and T.S. Rodgers. 1986. Approaches and Methods in Language Teaching. A description and analysis. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Stern H. H. 1983. Fundamental Concepts of Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 453 p.
4. Roulet E. 1972. Linguistic Theory, Linguistic Description and Language Teaching. London: Longman.
5. Passov E. I. Communicative method of teaching foreign language speaking [Text]. M. Enlightenment, 1991. 223 pp.
6. Millrud R. P., Maksimova I. R. Sovremennye konceptual'nye principy kommunikativnogo obuchenija IJa. [Contemporary conceptual principles of communicative learning] // Foreign languages at school, № 4, 2000. С. 8.
7. Task-based learning (TBL). URL: https://www.slideshare.net/hulyagulek1993/task-based-language-teaching-tblt?qid=0a9130ce-54bf-4774-9781-cd9cdf5425a2&v=&b=&from_search=1
8. Tsilikova I. K. Task-Based Teaching and Learning Technology at Foreign Language Studies / I. K. Tsalikova, E. A. Yurina, S. V. Pakhotina. // Foreign language as part of vocational training. - Tyumen. - 2016. 3. – P. 69-74.
9. Willis J. A Framework for task-based learning. Harlow: Longman, 1996.

Свиридюк О. В. Инновационные методы преподавания английского языка на неязыковых специальностях УВО

В статье доказано актуальность поиска инновационных методов преподавания английского языка на неязыковых специальностях УВО. Обосновано понятие подхода, метода и техники, которые взаимно и иерархически связаны. Проанализированы самые популярные методы преподавания английского языка, а именно «грамматический перевод», «коммуникативный метод» и «обучение и преподавание основанное на задачах». Представлено содержание, преимущества и недостатки инновационных методов преподавания английского языка. Автор пришел к выводу, что метод «обучение и преподавание основанное на задачах» является самым эффективным и наиболее оптимальным для развития коммуникативной компетенции у студентов неязыковых специальностей УВО.

Ключевые слова: коммуникативный, грамматический перевод, обучение, подход, техника, коммуникация, задача.

Svyrydiuk O. V. Innovative methods of teaching English in non-language specialties HEI

The article proves the relevance of finding innovative methods for teaching English in non-language specialties of HEI. The concept of approach, method and technique, which are mutually and hierarchically connected, has been substantiated. The approach is the most abstract of all three concepts and refers to the linguistic, psycho- and sociolinguistic principles emphasizing methods and techniques. Technics, on the other hand, is the smallest of all three. This is just one component for use in the audience. Methods are between approaches and techniques, just intermediaries between theory (approach) and classroom practice (technique). The most popular methods of teaching English have been analyzed, namely, «grammar translation», «communicative method» and «task-based learning and teaching». The content, advantages and disadvantages of innovative methods of teaching English have been presented. The method of grammatical translation focuses on teaching English grammar through the presentation of rules, with some exceptions, and the lexical minimum translated into the native language. The communicative method is aimed at the simultaneous development of basic language skills (oral and written speech, grammar, reading and listening comprehension) in the process of living, easy communication. The author concluded that the «task-based learning and teaching» method is the most effective and most optimal for the development of communicative competence among students of non-language specialties of HEI.

Keywords: communicative, grammar translation, teaching, approach, technique, communication, tasks